

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พ.ศ.2542

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 17 มีนาคม 2542
เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"ศาลากลางจังหวัด" หมายความว่า การกรุงเทพมหานคร

"ที่ว่าการอำเภอ" หมายความว่า รวมถึง สำนักงานเขตและที่ว่าการกิ่งอำเภอ

"สำนักงานเทศบาล" หมายความว่า การเมืองพัทยา

มาตรา 4 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 บุคคลผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย ตามมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อยู่ในวันที่เข้า ชื่อเสนอกฎหมาย

กฎหมายที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาดังกล่าวต้องจัดทำในรูปแบบร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมี หลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด 5 แนว โยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุ ผลประกอบในการเสนอกฎหมาย รวมทั้งต้องมีบทบัญญัติแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้า ใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติให้ เป็นไปตามกฎหมายนั้นอย่างไร

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา การเสนอกฎหมายอาจจัดทำบันทึก สรุปลักษณะสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละบทบัญญัติของ กฎหมายที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละมาตราก็ได้

มาตรา 6 วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้อาจกระทำโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง หรืออาจร้องขอให้คณะกรรมการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้ มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายก็ได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

หมวด 2

การเข้าชื่อโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา 7 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองครบจำนวนห้าหมื่น คน ให้ยื่นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภาโดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

(1) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

(2) แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและผู้แทนการเสนอกฎหมายตามที่ประธานรัฐสภากำหนด พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่าย สามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของทุกคน

มาตรา 8 เมื่อประธานรัฐสภาได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา 7 ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามประกาศในวรรคหนึ่ง โดยมีได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ภายในยี่สิบวันแต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนครบห้าหมื่นคนให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายตามมาตรา 7(2) ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบห้าหมื่นคนภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบกำหนดห้าหมื่นคนให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

หมวด 3

การเข้าชื่อโดยการจัดการของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา 9 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปประสงค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ยื่นคำขอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

มาตรา 10 เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอตามมาตรา 9 ให้ดำเนินการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด เพื่อดำเนินการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดทราบว่ามีการเสนอกฎหมายในเรื่องใด และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปลงชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา 11 ในระหว่างระยะเวลาที่กำหนดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายในสถานที่ที่กำหนดไว้ในจังหวัดที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง

ในการใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปแสดงตนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นใดตามที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้แสดงตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยถูกต้อง ให้จัดให้ผู้นั้นกรอกข้อความและลงชื่อในแบบพิมพ์การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีจำเป็นเพื่อให้การจัดการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยก็ได้

มาตรา 12 ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตามมาตรา 9 ร้องขอคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดสถานที่ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายใน

ถิ่นที่บุคคลนั้นมีที่อยู่นอกเหนือจากการกำหนดสถานที่ในแต่ละจังหวัดได้ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขตจังหวัดที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์การตรวจสอบการเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นได้ตามสมควร

มาตรา 13 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรวบรวมแบบพิมพ์ที่มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งหมด

มาตรา 14 ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายไปยังประธานรัฐสภา ถ้าประธานรัฐสภาเห็นว่าถูกต้องและมีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาคำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ในกรณีที่การเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีจำนวนไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรายงานให้ประธานรัฐสภาทราบ เพื่อให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 15 ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- โดยที่มาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด 3 และหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้โดยตรงนอกเหนือจากสิทธิในการเสนอกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรี และเนื่องจากมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม 2542)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติ*..... [(ฉบับที่ ..)]**

พ.ศ.

หลักการ

กำหนดให้ (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม).....

.....

เหตุผล

โดยที่.....

.....
.....
.....
.....

..... จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

* ในกรณีที่ เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้ใช้ชื่อว่า "พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญ ว่าด้วย....."

** ในกรณีที่ เป็นพระราชบัญญัติซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับเดิม

ร่าง
พระราชบัญญัติ

..... [(ฉบับที่ ..)]*

พ.ศ.

.....
.....
.....
.....

.....
.....
(คำปรารภ)

โดยที่เป็นการสมควรให้มี (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม) กฎหมายว่าด้วย

.....
.....
(ชื่อกฎหมาย)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ.....

[(ฉบับที่ ..)]* พ.ศ."

(วันใช้บังคับ)

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ (วันถัดจากวัน, วันที่, เมื่อ
พ้นกำหนด ... วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) (หรือตั้งแต่วันที่
.....พ.ศ. เป็นต้นไป)

(ยกเลิกกฎหมายเดิม (ถ้ามี))

[มาตรา 3 ให้ยกเลิก.....]

(เนื้อหาบทนิยาม (ถ้ามี))

[มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"....." หมายความว่า.....

"....." หมายความว่า.....]

หมวด 3

(ชื่อหมวด)

.....

(เนื้อหา)

มาตรา

.....

(เนื้อหา)

มาตรา

.....

๑๓๑

๑๓๑

[บทเฉพาะกาล

(บทเฉพาะกาล (ถ้ามี))

มาตรา

.....

มาตรา

.....

๑๓๑

๑๓๑

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชกำหนด..... [(ฉบับที่ ..)]*

พ.ศ.

หลักการ

กำหนดให้ (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม)

.....

เหตุผล

โดยที่.....

.....

.....

.....

.....

..... จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

* ในกรณีที่เป็นพระราชกำหนดซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดฉบับเดิม (ไม่ค้อยพบกรณีนี้)

ร่าง

พระราชกำหนด

..... [(ฉบับที่ ..)]*

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

(คำปรารภ)

โดยที่เป็นการสมควรให้มี (ให้มี, ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม) กฎหมาย
ว่าด้วย..... (กำหนด.....)

(บทอาศัยอำนาจ)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

(ชื่อกฎหมาย)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชกำหนด.....
[(ฉบับที่ ..)]* พ.ศ."

(วันใช้บังคับ)

มาตรา 2 พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ (วันถัดจากวัน, วันที่, เมื่อ
พ้นกำหนด ... วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) (หรือตั้งแต่วันที่
.....พ.ศ. เป็นต้นไป)

(ยกเลิกกฎหมายเดิม (ถ้ามี))

[มาตรา 3 ให้ยกเลิก.....]

(เนื้อหาบทนิยาม (ถ้ามี))

[มาตรา 4 ในพระราชกำหนดนี้

"....." หมายความว่า.....

"....." หมายความว่า.....]

(เนื้อหา) มาตรา 5

(เนื้อหา) มาตรา 6

ฯลฯ ฯลฯ

(บทเฉพาะกาล) [มาตรา]

ฯลฯ ฯลฯ]

(ผู้รักษาการ (ถ้ามี)) [มาตรา .. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง (และประกาศ) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้
กฎกระทรวง (และประกาศ) นั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้]

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(ผู้รักษาการ (ถ้ามี)) [มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ [และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง (และประกาศ) เพื่อปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้

กฎกระทรวง (และประกาศ) นั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

(ชื่อหมวด)

(เนื้อหา) มาตรา 6

(เนื้อหา) มาตรา 7

๑๓๑ ๑๓๑

หมวด 2

(ชื่อหมวด)

(เนื้อหา) มาตรา

(เนื้อหา) มาตรา

๑๓๑ ๑๓๑

หมวด 3

(ชื่อหมวด)

.....

(เนื้อหา)

มาตรา

.....

(เนื้อหา)

มาตรา

.....

๑๓๑

๑๓๑

[บทเฉพาะกาล

(บทเฉพาะกาล (ซ้ำมี))

มาตรา

.....

มาตรา

.....

๑๓๑

๑๓๑

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกา..... [(ฉบับที่ ..)]*

พ.ศ.

หลักการ

กำหนดให้ (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม)

เหตุผล

โดยที่.....

จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

* ในกรณีที่ เป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิม

ร่าง
พระราชกฤษฎีกา

..... [(ฉบับที่ ..)]*

พ.ศ.

.....
ให้ไว้ ณ วันที่..... พ.ศ.
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

(คำปรารภ) โดยที่เป็นการสมควรกำหนด (ให้ใช้) (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติมพระราช
กฤษฎีกา.....)

(บทอาศัยอำนาจ) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และมาตรา .. แห่งพระราชบัญญัติ..... พ.ศ. จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

(ชื่อกฎหมาย) มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกา.....
[(ฉบับที่ ..)]* พ.ศ."

(วันใช้บังคับ) มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ (วันถัดจากวัน, วันที่, เมื่อ
พ้นกำหนด ... วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) (หรือตั้งแต่วันที่
.....พ.ศ. เป็นต้นไป)

(ชกเลิกกฎหมายเดิม (ถ้ามี)) [มาตรา 3 ให้ยกเลิก.....]

(เนื้อหา บทนิยาม (ถ้ามี))

[มาตรา 4 ในพระราชกฤษฎีกานี้

"....." หมายความว่า.....

"....." หมายความว่า.....]

(เนื้อหา)

มาตรา 5

(เนื้อหา)

มาตรา 6

ฯลฯ

ฯลฯ

(บทเฉพาะกาล)

[มาตรา

ฯลฯ

ฯลฯ]

(ผู้รักษาการ (ถ้ามี))

[มาตรา .. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....รักษาการตาม

พระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีการแบ่งหมวดหมู่ของบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกา (ซึ่งไม่ค่อยพบกรณีนี้) ให้อนุโลมใช้แบบหน้านี้ตามแบบร่างพระราชบัญญัติ (แบบที่ 2)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง [(ฉบับที่ ..)]* (พ.ศ.)

พ.ศ.

หลักการ

กำหนดให้ (ปรับปรุง, แก้ไขเพิ่มเติม)

.....

เหตุผล

โดยที่.....

.....

.....

.....

.....

..... จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

* ในกรณีที่เป็นกฎทบทวน ให้แทนที่คำว่า "กระทรวง" ด้วยคำว่า "ทบวง" ในแบบนี้ทุกแห่ง

** ในกรณีที่มีใช้กฎกระทรวงฉบับแรก คือระบุ "ฉบับที่ ..)" ด้วย

ร่าง

กฎกระทรวง

[ฉบับที่ ...]** (พ.ศ.)

ออกตามความในพระราชบัญญัติ

พ.ศ.

(บทอาศัยอำนาจ)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .. แห่งพระราชบัญญัติ.....

พ.ศ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

(เนื้อหา)

[ข้อ 1

ข้อ 2

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ..

ให้ไว้ ณ วันที่.....พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....

แบบร่างประกาศกระทรวง (ทบวง)*

ร่าง

ประกาศกระทรวง.....

เรื่อง

(บทอาศัยอำนาจ) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .. แห่งพระราชบัญญัติ.....

พ.ศ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

(เนื้อหา)
.....
.....

[ข้อ 1
.....

ข้อ 2
.....

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ
.....]

ให้ไว้ ณ วันที่.....พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....

* ในกรณีที่เป็นประกาศทบวง ให้แทนที่คำว่า "กระทรวง" ด้วยคำว่า "ทบวง" ในแบบนี้ทุกแห่ง

บรรณานุกรม

หนังสือ

กำธร กำประเสริฐ, สุเมธ จานประดับ. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย (LW 103). กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

เคชา ศิริเจริญ. กฎหมายธุรกิจ 1. กรุงเทพฯ: หจก. ป.สัมพันธ์พาณิชย์. 2527.

ชาญชัย แสวงศักดิ์, ดร. สารานุกรมเกี่ยวกับกฤษฎีกา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542.

น้ำเงิน บุญเยี่ยม. ศาลไทย ประวัติศาสตร์และการต่อสู้เพื่อเอกราช. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์,
2530.

พระราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: บริษัท
อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2539.

สมยศ เชื้อไทย. หลักกฎหมายมหาชนเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2536.

หยุด แสงอุทัย, ดร. คำบรรยายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

อมร จันทรมบูรณ์, ดร. “บันทึกประกอบกฎหมายเจียรบาล” กฎหมายไทยเล่ม ก-ข, กรุงเทพ-
มหานคร: มงคลการพิมพ์, 2516.

----- “ประมวลกฎหมาย” กฎหมายไทยเล่ม ก-ข. กรุงเทพมหานคร: มงคลการพิมพ์, 2516.

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย: จัดพิมพ์โดยคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

บทความ

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. “การร่างกฎหมาย” วารสารกฎหมายปกครอง เล่ม 7 ตอน 1 (เมษายน
2531), 1-39.

ปานดา ศิริวัฒน์. “รูปร่างของร่างพระราชบัญญัติ” นิติศาสตร์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2537),
120-136.

เสริม วินิจฉัยกุล. “งานร่างกฎหมาย” นิติศาสตร์ 22(มกราคม 2494). 81-102.

วิทยานิพนธ์

กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์. “การร่างกฎหมาย” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2523

เอกสาร

**เอกสารประกอบการสัมมนาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง “การร่างกฎหมาย”
ณ เขาป้อยา จ.ชลบุรี พ.ศ.2531**

**บันทึกการถอดเทปคำบรรยายของนายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล เรื่อง “การพิจารณาร่างกฎหมาย
โดยสภาผู้แทนราษฎร” ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2539 เวลา 17.00-
19.00 น.**

สำนักพิมพ์

พิมพ์ที่... สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University Press.